

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
judecător: Iu. Potînga
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2r-181/18

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Cojocaru Victor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cojocaru Victor împotriva
Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura
Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral
cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, prin care a
fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Cojocaru Victor,

c o n s t a t ă :

La data de 20 iulie 2009, Cojocaru Victor, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la încasarea salariului pentru
absența forțată de la muncă, în sumă de 679646,97 lei, cheltuielile pentru asistența
juridică, în sumă de 100 000 lei și cheltuielile suportate pentru tratamentul medical, în
sumă de 240 120,40 lei, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1 802 386
lei și obligarea Procuraturii Generale de a prezenta în mod public scuze și a dezminți
informațiile, referitor la învinuirile aduse.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2010,
acțiunea înaintată de Cojocaru Victor împotriva Ministerului Finanțelor, intervenient
accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea
prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial, s-a încasat din bugetul de stat, prin
intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru

Victor, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei și prejudiciul material exprimat, prin suportarea cheltuielilor pentru tratament medical în mărime de 5725,15 lei și 13 800 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în total suma de 19 525,15 lei. În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2011, a fost respins ca fiind neîntemeiat, apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a fost admis parțial apelul, declarat de Cojocaru Victor, și modificată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2010, în partea încasării de la Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor, a cheltuielilor pentru asistență juridică, suma fiind majorată până la 35 800 lei, în rest hotărârea s-a menținut fără modificări.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2011, recursurile declarate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Cojocaru Victor, au fost considerate inadmisibile.

La 03 februarie 2017, Cojocaru Victor, a înaintat cerere privind repunerea în termen a titlurilor de executare silită.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2017, cererea depusă de creditorul, Cojocaru Victor, a fost admisă, fiind repus în termen documentul executoriu nr. 2-710/2010 și nr. 2-34/2015 din 17 noiembrie 2011, cu privire la încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor, prejudiciul moral în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, prejudiciul material, exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru tratamentul medical în sumă de 5 725,15 (cinci mii șapte sute douăzeci și cinci) lei 15 bani, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 35 800 lei (treizeci și cinci mii opt sute) lei, pentru prezentarea spre executare.

La data de 20 aprilie 2017, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), din 20 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu soluționarea pricinii în fond, cu respingerea cererii creditorului Cojocaru Victor privind repunerea în termen a titlurilor de executare silită.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, a fost admis recursul declarat de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a fost casată încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2017, fiind emisă o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care a fost respinsă, din lipsă de temeii, cererea depusă de creditorul Cojocaru Victor privind repunerea în termen, a documentelor executorii nr. 2-710/2010 și nr. 2-34/2015 din 17 noiembrie 2011, cu privire la încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor a prejudiciului moral, în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, prejudiciului material exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru tratamentul medical,

în sumă de 5 725,15 (cinci mii șapte sute douăzeci și cinci) lei 15 bani și a cheltuielilor pentru asistență juridică, în sumă de 35 800 lei (treizeci și cinci mii opt sute) lei, pentru prezentarea spre executare.

La data de 21 noiembrie 2017, Cojocaru Victor, în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, cu menținerea încheierii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 martie 2017, prin care a fost admisă cererea depusă de creditorul Cojocaru Victor privind repunerea în termen a titlurilor executorii, și încasarea din contul Ministerului de Finanțe al RM, în beneficiul său, a cheltuielilor de asistență juridică în instanțele de fond și apel, în sumă de 2 000 (două mii) lei.

În motivarea cererii de revizuire, revizientul, a invocat dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, întrucât a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire depusă de către Cojocaru Victor.

La 05 ianuarie 2018, recurentul Cojocaru Victor, a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, cu menținerea încheierii judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 martie 2017 și încasarea din contul Ministerului de Finanțe al RM, în beneficiul său, a cheltuielilor de asistență juridică, în instanțele de fond și apel, în sumă de 2 000 lei.

În motivarea recursului, Cojocaru Victor, a invocat ilegalitatea încheierii contestate și a solicitat casarea acesteia din următoarele considerente.

Astfel, recurentul a indicat că, concluziile instanței de revizuire, sunt neîntemeiate, deoarece drept temei de revizuire, au fost invocate prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) Cod de executare. Or, în temeiul acestei prevederi legale, nu reclamantul, dar instanța de judecată, este obligată din oficiu să prezinte titlurile executorii, spre executare, deoarece în cazul reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești responsabil de reabilitarea persoanei este statul.

Deci, a concluzionat recurentul că, statul este obligat de a repara erorile judiciare, de a prezenta spre examinare titlurile executorii și nu de a pune în sarcina revizientului obligațiile sale pozitive, în apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul, consideră recursul declarat de către Cojocaru Victor, ca fiind declarat în termen, deoarece din materialele cauzei, rezultă că, încheierea recurată, a fost expediată în adresa participanților la proces, de către Curtea de Apel Chișinău, prin scrisoarea de comunicare a actului de procedură nr. 17810 din 14 decembrie 2017 (f.d. 203, vol. II), însă la materialele dosarului, lipsește dovada recepționării acesteia.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Cojocaru Victor, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, pentru următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că, la data de 20 iulie 2009, Cojocaru Victor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă în sumă de 679646,97 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 100000 lei și cheltuielile suportate pentru tratamentul medical în sumă de 240 120,40 lei, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1 802 386 lei și obligarea Procuraturii Generale de a prezenta în mod public scuze și a dezminți informațiile referitor la învinuirile aduse (f.d.1-6, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2010, acțiunea înaintată de Cojocaru Victor împotriva Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei și prejudiciul material exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru tratament medical în mărime de 5 725,15 lei și 13 800 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în total suma de 19 525,15 lei. În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d.178-185, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2011, a fost respins ca fiind neîntemeiat, apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a fost admis parțial apelul, declarat de Cojocaru Victor, și modificată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2010, în partea încasării de la Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor, a cheltuielilor pentru asistență juridică, suma fiind majorată până la 35 800 lei, în rest hotărârea s-a menținut fără modificări (f.d.74-78, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2011, recursurile declarate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Cojocaru Victor, au fost considerate inadmisibile (f.d.101-106, vol. II).

La 03 februarie 2017, Cojocaru Victor, a înaintat cerere privind repunerea în termen a titlurilor de executare silită (f.d.107-108, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2017, cererea depusă de creditorul, Cojocaru Victor, a fost admisă, fiind repus în termen documentul executoriu nr. 2-710/2010 și nr. 2-34/2015 din 17 noiembrie 2011, cu privire la încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor, prejudiciul moral în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, prejudiciul material exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru tratamentul medical în sumă de 5 725,15 (cinci mii șapte sute douăzeci și cinci) lei 15 bani, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 35 800 lei (treizeci și cinci mii opt sute) lei, pentru prezentarea spre executare (f.d.127-128, vol. II).

La data de 20 aprilie 2017, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a depus cerere de recurs împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 20 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu soluționarea pricinii în fond (f.d.130-131, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, a fost admis recursul declarat de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2017, fiind emisă o nouă o decizie sub formă de încheiere, prin care a fost respinsă, din lipsă de temeii, cererea depusă de creditorul Cojocaru Victor privind repunerea în termen a documentelor executorii nr. 2-710/2010 și nr. 2-34/2015 din 17 noiembrie 2011, cu privire la încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cojocaru Victor a prejudiciului moral, în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, prejudiciului material exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru tratamentul medical, în sumă de 5 725,15 (cinci mii șapte sute douăzeci și cinci) lei 15 bani și a cheltuielilor pentru asistență juridică, în sumă de 35 800 lei (treizeci și cinci mii opt sute) lei, pentru prezentarea spre executare (f.d.141-148, vol. II).

La 21 noiembrie 2017, Cojocaru Victor, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 martie 2017, prin care s-a admis cererea depusă de creditorul Cojocaru Victor, privind repunerea în termen a titlurilor executorii, și a încasa din contul Ministerului de Finanțe al RM, în beneficiul său, a cheltuielilor de asistență juridică, în instanțele de fond și apel, în sumă de 2 000 lei (f.d.154-161, vol. II).

În motivarea cererii de revizuire, a invocat doar dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2017, fiind emisă cu încălcarea art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire depusă de către Cojocaru Victor (f.d.194-202, vol. II).

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul, constată legalitatea acesteia, deoarece este emisă în concordanță cu normele de drept procedural incidente.

Prin urmare, Colegiul, reține că argumentele invocate de Cojocaru Victor, în cererea de recurs, nu au suport legal și nu constituie temei de casare a încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 449 Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: Revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului; g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Recurentul Cojocaru Victor, ca temei de declarare a cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul, consideră că, Curtea de Apel Chișinău, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire, ca fiind inadmisibilă, deoarece argumentele expuse, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă. Or, în cazul invocării temeiului de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, este necesară indicarea unor circumstanțe sau fapte esențiale existente obiectiv, până la pronunțarea hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere și care ar putea să influențeze esențial soluția dată inițial de prima instanță.

Instanța de recurs relevă că, circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației), care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

La caz, deși revizuentul, invocă prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, invocă drept temei de revizuire faptul că instanța de recurs la adoptarea deciziei nu a luat în considerare prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) Cod de Executare, conform căruia, nu reclamantul, dar instanța de judecată, este obligată din oficiu să prezinte titlurile executorii, spre executare, deoarece în cazul reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești responsabil de reabilitarea persoanei este statul.

Reieșind din cele expuse, Colegiul, reiterează că argumentul revizuentului, privind neaplicarea de către instanța de recurs a legii relevante speței, și anume, a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e) Cod de Executare, nu constituie temei de revizuire a deciziei adoptate.

Prin urmare, revizuentul înaintând cererea de revizuire nu a indicat nici un temei de fapt și de drept, care ar fi de natură să justifice admiterea acestui instrument, procedural și intervenția în actul judiciar irevocabil și nu a probat dreptul său asupra obiectului, doar a făcut referire la fondul cauzei, asupra căruia instanța de recurs, s-a expus prin decizia nominalizată, argumentele invocate de către revizuent, neîncadrându-se în temeiurile prevăzute la art. 449 Cod de procedură civilă.

Deci, instanța de revizuire, întemeiat a constatat că respectiva cerere nu întrunește condițiile cerute de lege, pentru a fi admisă și nu constituie temei de revizuire.

La caz, se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

Revizuirea este o cale de atac, de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii, în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate, poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

O cerere, care nu conține, nici unul din aceste temeuri nu poate fi admisă, deoarece este inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Or, admiterea arbitrară a cererii de revizuire va duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (cauza Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins cererea de revizuire a revizuentului Cojocaru Victor.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, a aplicat corect normele de drept procedural, iar argumentele invocate de către recurentul Cojocaru Victor, poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Cojocaru Victor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cojocaru Victor împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan